

5. 4. ТЕНДЕНЦИОЗНО ИЗОПАЧАВАНЕ НА ОБЛИКА НА СРЕДНОВЕКОВНА АТИНА В „РЕСТАВРАЦИИТЕ“ ПРЕЗ XIX–XX В.

Да разгледаме сега онзи момент от XIX в., когато европейците, победили най-после османците, стъпват на гръцка територия, по-конкретно, в Атина. Много е интересно: какво ли са видели примерно в атинския Акропол? Видели са съвсем естествени неща. Оказва се, че в Атина и Акропола са построени ОСМАНСКИ СГРАДИ, КУЛИ И ХРАМОВЕ. Доста от тях са пострадали от войните против османците през XVII–XVIII в. Например днес ни казват, че когато избухнала враждата между Османската империя и Венеция, по време на военните действия снаряд ударил Партенона, където турците държали боеприпасите си. Те се взривили от детонацията и куп статуи на Фидий излетели във въздуха“ [198], с. 15–16. Това се случило през 1687 г. [198], с. 19.

Но пък днес е прието да обвиняват османците и само османците за разрушенията в Гърция. Лорд Елгин например, рис. 7.42, и италианският художник Лузиери, оглавили през XIX в. международна комисия за реставрацията на Атина, на висок глас разказвали на всички, че „състоянието на оцелелите статуи е плачевно... ЧЕ ВИНАТА ТУК Е НА ТУРСКИЯ ГАРНИЗОН, който бил разположен в Акропола; ОСМАНЦИТЕ натрошили част от статуите, за да ги употребяват за артилерийски снаряди (?) – А. Ф.). А древният Партенон всъщност не бил разрушен дори от взрива през 1687 г. Турците го наричали „древния храм на идолите“ и в него постоянно търсели олово“ [198], с. 19. Става ясно, че добрите западноевропейци с все сили се опитвали да запазят за потомците безценните „антични“ шедьоври на Гърция, които, както вече разбираме, в по-голямата си част са били създадени именно от османците през „монголската“ епоха от XIV–XVI в.

Днешните обвинения, че османците тотално са разрушили Гърция, едва ли са съвсем справедливи. Някои неща, разбира се, са били разрушени по време на османско=атаманското нашествие през XV–XVI в. Но доста повече паметници са загинали от „национално-освободителните“ войни против османците през XVII–XVIII в. Както вече казахме, ВЕНЕЦИАНЦИТЕ, А НЕ ОСМАНЦИТЕ, СА ВЗРИВИЛИ ПРОЧУТИЯ ПАРТЕНОН, вж. по-горе и в [198], с. 15–16.

Да видим как именно цивилизованите европейци от XIX в. почват да опазват скъпоценното наследство от миналото. Разглеждат примерно Акропола и уверено заявяват, че тези постройки безспорно са „античногръцки“, а пък тези грозни сгради очевидно са „варварско-османски“. А днес вече няма кой да ни каже по какъв принцип благородните лордове и изтънчени-